

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
НАПН УКРАЇНИ

МАЛИХІН О. В. ПОПОВ Р. А.

Робоча програма дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ПРОЄКТНО- ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТІ

для здобувачів вищої освіти

Ступінь «Доктор філософії»
Спеціальність 011
Освітні, педагогічні науки

Київ – 2023

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ**

МАЛИХІН О. В. ПОПОВ Р. А.

**ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКА
ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТІ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліни для здобувачів вищої освіти

ступінь «Доктор філософії»

спеціальність: *011 Освітні, педагогічні науки*

КИЇВ
Педагогічна думка
2023

УДК 37.01:658.562:001.89(0.034.2)

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 12 від «31» серпня 2022 р.).

Малихін О. В., Попов Р. А. Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» / О. В. Малихін, Р. А. Попов. [Електронне видання]. – Київ: Педагогічна думка, 2023. – 20 с.

DOI: 10.32405/978-966-644-668-1-2022-22

ISBN 978-966-644-668-1

Рецензенти:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, учений секретар Інституту педагогіки НАПН України.

Навчальна програма дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки третього рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Метою навчальної дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» є формування в здобувачів освіти системного уявлення про особливості організації та фінансування академічного, галузевого, вузівського та корпоративного секторів науки в Україні та за кордоном.

The curriculum of the discipline “Organizational and Project-based Research Activity” is compiled in accordance with the educational and scientific program of training of the third level of higher education in the field of knowledge 01 “Education/Pedagogy” for specialty 011 “Educational, Pedagogical Sciences”. The aim of the discipline “Organizational and Project-based Research Activity” is to form systemic comprehension of peculiarities of organizing and financing academic, sector-specific, university and corporative sectors of science in Ukraine and abroad among students.

© Інститут педагогіки НАПН України, 2023 рік

© Педагогічна думка, 2023 рік

© Малихін Олександр Володимирович, 2023 рік

© Попов Роман Анатолійович, 2023 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ¹

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	форма навчання заочна
Кількість кредитів – 2	Галузь знань: <u>01 – «Освіта/Педагогіка»</u>	Загальна підготовка	
Загальна кількість годин – 60			
Модулів – 1	<u>011 «Освітні, педагогічні науки»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	
	Семестр		
Індивідуальне заняття не передбачено	Освітній ступінь: <u>Доктор філософії</u>	5-6-й	
		Лекції	
		6 год.	
		Практичні	
		14 год.	
		Самостійна робота	
40 год.			
		Вид контролю: залік	

¹ *Примітка:* Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:1,5.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Метою навчальної дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» є: формування в здобувачів системне уявлення про особливості організації та фінансуванні академічного, галузевого, вузівського та корпоративного секторів науки в Україні та за кордоном, дати методичні рекомендації з планування та виконання фундаментальних і прикладних досліджень, з написання і захисту дисертацій, організації проєктної діяльності у сфері освіти.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування наступних компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

- здатність і готовність розв'язувати комплікативні науково-дослідні (науково-теоретичні та науково-практичні) проблеми в галузі освіти (відповідно до цілей і завдань професійно-педагогічної та дослідно-інноваційної діяльності) на засадах реалізації голістичного, інтегрованого та компетентнісного підходів, що зумовлює переосмислення наявних та створення нових фундаментальних теоретичних знань (обґрунтованих на концептуально-методологічному рівні) та запровадження новітньої професійно-педагогічної практики (через реалізацію сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти).

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1** - здатність і готовність здобувати концептуальні та методологічні знання в галузі освіти та розуміти їхню сутність.
- ЗК 2** - здатність і готовність до виконання науково-дослідної діяльності в галузі освіти на засадах превалювання аналітичного, критичного та креативного мислення.
- ЗК 3** - здатність і готовність до ефективної і продуктивної наукової комунікації в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності.
- ЗК 4** - здатність і готовність використовувати інформаційні технології в процесі реалізації сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.
- ЗК 5** - здатність і готовність до аналізу і синтезу актуальної професійно значущої інформації в галузі освіти з різних джерел.
- ЗК 6** - здатність і готовність до безперервного особистісного та професійно-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення.
- ЗК 7** - здатність і готовність до генерування нових науково-значущих ідей як результату креативного мислення під час здійснення науково-дослідної діяльності в галузі освіти та професійно-педагогічної діяльності.
- ЗК 8** - здатність і готовність імплементувати в освітній процес інноваційні практики на основі реалізації сучасно-доцільних наукових підходів, технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.
- ЗК 9** - здатність і готовність до стимулювання вияву суб'єктності учасників освітнього процесу (з превалюванням мотиваційної складової).
- ЗК 10** - здатність і готовність до організаційно-управлінської діяльності в закладах вищої та загальної середньої освіти з акцентуацією на морально-етичній компоненті).

- ЗК 11** - здатність і готовність до популяризації української культурної спадщини, національних цінностей на засадах інтеграції до загальноєвропейських і глобальних цінностей.
- ЗК 12** - здатність і готовність до соціально-управлінської діяльності на засадах поваги до індивідуальності особистості та людиноцентристської довірчо-партнерської взаємодії.
- ЗК 13** - здатність і готовність до науково-дослідної та професійно-педагогічної рефлексії.

фахові компетентності (ФК):

- ФК 1** - **Науково-комунікаційна компетентність** виявляється в здатності і готовності здійснювати письмову та усну інтеракцію на високому рівні володіння державною та іноземними мовами.
- ФК 2** - **Дидактико-методична компетентність** виявляється в здатності і готовності застосовувати в освітньому процесі сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти.
- ФК 3** - **Цифрова (діджитальна) компетентність** виявляється в здатності і готовності застосовувати сучасні цифрові технології під час організації та здійснення освітнього процесу в закладах вищої та загальної середньої освіти та під час здійснення науково-дослідної діяльності.
- ФК 4** - **Психолого-педагогічна компетентність** виявляється в здатності і готовності визначати й урахувати в освітньому процесі індивідуально-психологічні та індивідуально-типологічні особливості учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) та під час здійснення науково-дослідної діяльності.
- ФК 5** - **Організаційно-управлінська компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності управляти організацією та здійсненням освітнього процесу в закладах вищої та загальної середньої освіти на засадах превалювання морально-етичної компоненти та в процесі керування здійсненням науково-дослідної діяльності.
- ФК 6** - **Лідерська компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності виявляти суб'єктні якості під час організації та управління освітнім процесом в закладах вищої та загальної середньої освіти.
- ФК 7** - **Інклюзійно-дидактична компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності створювати психологічно та дидактично комфортне безпечне освітнє середовище (відповідно до рівня освіти, який надається).
- ФК 8** - **Компетентність популяризації здорового способу життя**, яка виявляється в здатності і готовності інтегрувати в зміст освіти питання і проблеми, безпосередньо пов'язані з використанням здоров'язберезувальних технологій під час освітнього процесу (відповідно до рівня освіти, який надається) зокрема та в житті загалом.
- ФК 9** - **Дослідницько-проектувальна компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності здійснювати проектування науково-дослідної діяльності в освітньому процесі на засадах превалювання аналітичного, критичного та креативного мислення.
- ФК 10** - **Аналітико-прогностична компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності здійснювати процес аналізу та синтезу задля забезпечення науково-обґрунтованої прогностики результатів освітнього процесу, управління освітніми процесами та системами (відповідно до рівня освіти, який надається).

- ФК 11** - **Організаційно-інтеграційна компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності організувати на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів освітній процес як процес сталого розвитку учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається).
- ФК 12** - **Контрольно-оцінювальна компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності контролювати й оцінювати результати навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається), а також результати управління освітніми процесами та системами на засадах голістичного та інтеграційного підходів.
- ФК 13** - **Інноваційно-дослідницька компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності застосовувати сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти, а також спиратися на їхнє теоретико-методологічне обґрунтування в процесі здійснення науково-дослідної діяльності.
- ФК 14** - **Компетентність безперервного професійно-педагогічного саморозвитку**, яка виявляється в здатності і готовності підвищувати рівень власної професійно-педагогічної майстерності на константній основі через поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти.
- ФК 15** - **Рефлексійно-дослідницька компетентність**, яка виявляється в здатності і готовності здійснювати системний і систематичний моніторинг результатів власної науково-дослідницької та професійно-педагогічної діяльності на рефлексійній основі.

Результати навчання дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» можна вважати успішними за умови досягнення програмних результатів:

ПРН	Знання	Уміння та навички
ПРН 1	- концептуальні та методологічні знання в галузі освіти - знання про способи здобуття концептуально-методологічного знання	- уміння здобувати та оновлювати на константній основі концептуальні та методологічні знання в галузі освіти
ПРН 2	- знання про методологію та технології науково-дослідної діяльності в галузі освіти - знання про аналітичне, критичне та креативне мислення	- уміння застосовувати методологію та технології науково-дослідної діяльності - уміння здійснювати науково-дослідну діяльність на основі аналітичного, критичного та креативного мислення
ПРН 3	- знання про комунікацію в освітній і науковій діяльності - знання про особливості наукової комунікації в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності (індивідуальний,	- уміння здійснювати комунікацію в освітній і науковій діяльності - уміння ефективно і продуктивно здійснювати наукову комунікацію в парадигмі взаємодії суб'єктів освітньої діяльності (індивідуальний, груповий,

	груповий, колективний рівні)	колективний рівні)
ПРН 4	<ul style="list-style-type: none"> - знання про сучасні інформаційні технології, форми, методи та засоби їх використання в освітньому процесі та науково-дослідній діяльності - знання про сучасно-доцільні наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти на основі застосування новітніх інформаційних технологій 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння застосовувати сучасні інформаційні технології в освітньому процесі та науково-дослідній діяльності - уміння використовувати розмаїття наявних технологій, форм організації, методів, прийомів і засобів навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти (на основі застосування новітніх інформаційних технологій)
ПРН 5	<ul style="list-style-type: none"> - знання про аналіз і синтез як теоретичний метод науково-педагогічного дослідження - знання про способи здобуття професійно значущої інформації в галузі освіти з різних джерел 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати аналіз і синтез інформації в галузі освіти - уміння визначати актуальність професійно значущої інформації - уміння працювати з різними джерелами інформації
ПРН 6	<ul style="list-style-type: none"> - знання про саморозвиток та самовдосконалення особистості, теорії особистості - знання про особливості професійно-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення суб'єктів освітньої і наукової діяльності 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння саморозвитку особистості - уміння самовдосконалення особистості - уміння професійно-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення вчителя закладу загальної середньої освіти/ викладача закладу вищої освіти/ науково-педагогічного працівника
ПРН 7	<ul style="list-style-type: none"> - знання про креативне мислення особистості - знання про способи генерування науково-значущих ідей в галузі освіти під час здійснення науково-дослідної та професійно-педагогічної діяльності 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння мислити креативно - уміння генерувати нові науково-значущі ідеї в галузі освіти
ПРН 8	<ul style="list-style-type: none"> - знання про організацію сучасного освітнього процесу(його особливості в закладах вищої та загальної середньої освіти) - знання про наукові підходи, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння імплементувати в освітній процес інноваційні освітньо-педагогічні практики - уміння адаптувати новітні західноєвропейські та світові освітньо-педагогічні практики до потреб системи освіти в Україні
ПРН 9	<ul style="list-style-type: none"> - знання про суб'єкта освітнього процесу, суб'єктність 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння діагностування ієрархії навчальних мотивів суб'єктів освітнього

	<p>особистості та суб'єкт-суб'єкту взаємодію учасників освітнього процесу</p> <ul style="list-style-type: none"> - знання про мотивацію, мотивацію навчання, теорії мотивації - знання про способи стимулювання вияву суб'єктності учасників освітнього процесу 	<p>процесу</p> <ul style="list-style-type: none"> - уміння стимулювати вияв суб'єктності учасників освітнього процесу
ПРН 10	<ul style="list-style-type: none"> - знання про організаційно-управлінську діяльність в закладах вищої та загальної середньої освіти - знання про морально-етичні основи організації та здійснення освітнього процесу 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння організувати та управляти освітнім процесом - уміння дотримуватися етичних норм в організації та управлінні освітньою діяльністю
ПРН 11	<ul style="list-style-type: none"> - знання про необхідність і доцільність популяризації української культурної спадщини - знання про національні, загальноєвропейські і глобальні цінності 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння застосовувати розмаїття способів популяризації української культурної спадщини в освітньому процесі - уміння інтегрувати національні, загальноєвропейські і глобальні цінності в змісті освіти
ПРН 12	<ul style="list-style-type: none"> - знання про соціум та особливості соціально-управлінської діяльності - знання про індивідуума, особистість та індивідуальність особистості - знання про права і свободи людини 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння управляти закладами вищої та загальної середньої освіти на засадах поваги до індивідуальності особистості учасників освітнього процесу
ПРН 13	<ul style="list-style-type: none"> - знання про рефлексію, науково-дослідну та професійно-педагогічну рефлексію - знання про самостійність та автономність суб'єктів освітньої і науково-дослідної діяльності 	<ul style="list-style-type: none"> - рефлексійні уміння особистості - рефлексійні уміння суб'єкта освітньої і науково-дослідної діяльності - уміння виявляти самостійність і автономність в освітній, професійно-педагогічній і науково-дослідній діяльності
ПРН 14	<ul style="list-style-type: none"> - знання про наукову комунікацію українською мовою - знання стратегій комунікації учасників освітнього та науково-дослідного процесів - знання іноземної мови на рівні B2/C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати наукову комунікацію (усно і письмово) українською мовою (іноземною/іноземними мовами) - уміння презентувати усно і письмово результати науково-дослідної діяльності українською мовою (іноземною/іноземними мовами)
ПРН 15	<ul style="list-style-type: none"> - знання з дидактики середньої та вищої школи - знання часткових (предметних методик) 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння визначати методологію науково-педагогічного дослідження з дидактики вищої та середньої школи - уміння застосовувати в освітньому

	<ul style="list-style-type: none"> - знання про новітні методологічні підходи, закономірності і принципи освіти в галузі освіти, технології, методики, форми організації, методи, прийоми, засоби навчання - знання сучасних досягнень психодидактики, медіа-дидактики та ін. - знання про ключові компетентності учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) та наскрізні уміння (soft skills) 	<p>процесі технології, методики, форми організації, методи, прийоми, засоби навчання</p>
ПРН 16	<ul style="list-style-type: none"> - знання про сучасні цифрові технології, цифрові гаджети, їхнє програмне забезпечення та потенційні можливості їх використання в освітній і науково-дослідній діяльності - знання про «четверту промислову революцію» та «Education 4.0» та відповідні тенденції змін в системі освіти України та країнах Західної Європи та інших розвинених країн світу 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння використовувати сучасні цифрові технології, цифрові гаджети, їхнє програмне забезпечення в використанні в освітній і науково-дослідній діяльності - уміння використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси в освітній, професійно-педагогічній і науково-дослідній діяльності в галузі освіти
ПРН 17	<ul style="list-style-type: none"> - знання про індивідуально-психологічні та індивідуально-типологічні особливості учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) - знання психолого-педагогічних основ організації та здійснення освітньої діяльності в закладах вищої та загальної середньої освіти - знання психолого-педагогічних основ здійснення науково-дослідної діяльності в галузі освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння діагностувати індивідуально-психологічні та індивідуально-типологічні особливості учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) - уміння організувати та здійснювати освітню діяльність на засадах урахування її психолого-педагогічних основ - уміння визначати значущі психолого-педагогічні особливості суб'єктів освітнього процесу та їх вплив на досягнення результатів науково-дослідної діяльності в галузі освіти - уміння розробляти індивідуальні освітні траєкторії учнів або/і студентів на основі визначення їхніх індивідуально-психологічних та індивідуально-типологічних особливостей
ПРН 18	<ul style="list-style-type: none"> - знання про особливості організаційно-управлінської діяльності в сучасних закладах вищої та загальної середньої освіти - знання про способи реалізації технологій управління в галузі освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння організовувати й управляти освітнім процесом на засадах збереження психічного здоров'я його суб'єктів, запобігання їхньому професійному вигоранню тощо - уміння реалізації технологій управління в галузі освіти
ПРН 19	<ul style="list-style-type: none"> - знання теорій лідерства 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння діагностування лідерських

	<ul style="list-style-type: none"> - знання про суб'єктні якості особистості та способи їх вияву в освітній діяльності та професійно-педагогічній діяльності вчителя / викладача - знання про роль лідерства під час організації та управління освітнім процесом в закладах вищої та загальної середньої освіти 	<ul style="list-style-type: none"> якостей суб'єктів освітнього процесу - уміння реалізовувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію в освітній, професійно-педагогічній та науково-дослідній діяльності на засадах лідерства
ПРН 20	<ul style="list-style-type: none"> - знання про психологічний і дидактичний комфорт в освітньому процесі - знання про психолого-дидактичні особливості організації та здійснення інклюзійного навчання - знання про можливості і засоби створення психологічно та дидактично комфортного інклюзійного освітнього середовища (відповідно до рівня освіти, який надається) - знання про основи організації науково-дослідної діяльності в галузі інклюзійної освіти (на рівні загальної середньої та вищої освіти) 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння діагностування індивідуально-психологічних й індивідуально-типологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу з особливими потребами - уміння враховувати індивідуально-психологічні й індивідуально-типологічні особливості суб'єктів освітнього процесу з особливими потребами під час створення психологічно та дидактично комфортного інклюзійного освітнього середовища (відповідно до рівня освіти, який надається) - уміння організовувати науково-дослідну діяльність в галузі інклюзійної освіти
ПРН 21	<ul style="list-style-type: none"> - знання про способи популяризації здорового способу життя - знання про можливості і способи інтеграції в зміст освіти питань, безпосередньо пов'язаних із використанням здоров'язберезувальних технологій під час освітнього процесу (відповідно до рівня освіти, який надається) зокрема та в житті загалом 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння популяризації здорового способу життя - уміння інтеграції в зміст освіти питань, безпосередньо пов'язаних із використанням здоров'язберезувальних технологій
ПРН 22	<ul style="list-style-type: none"> - знання про розвиток аналітичного, критичного та креативного мислення - знання про проектування науково-дослідної діяльності в освітньому процесі на засадах превалювання аналітичного, критичного та креативного мислення 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння розвивати аналітичне, критичне та креативне мислення суб'єктів освітнього процесу - уміння проектувати науково-дослідну діяльність в освітньому процесі на засадах превалювання аналітичного, критичного та креативного мислення
ПРН 23	<ul style="list-style-type: none"> - знання про аналітико-прогностичну діяльність та її 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати аналітико-прогностичну діяльність як невіддільну

	інтеграцію в освітню та науково-дослідну діяльність як їхню невіддільну компоненту - знання про процеси аналізу та синтезу як засобу забезпечення науково-обґрунтованої прогностики результатів освітнього процесу	компоненту освітньої та науково-дослідної діяльності -
ПРН 24	- знання про сталий розвиток особистості в освітній і науково-дослідній діяльності - знання про організацію сталого розвитку учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів	- уміння забезпечення сталого розвитку суб'єктів освітнього процесу - уміння підтримувати сталий розвиток учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) на засадах реалізації інтеграційного та голістичного підходів
ПРН 25	- знання про контроль і оцінювання результатів навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) на засадах голістичного та інтеграційного підходів	- уміння здійснювати системний і систематичний контроль і оцінювання результатів навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) на засадах голістичного та інтеграційного підходів - уміння розробляти системний моніторинг результатів навчання учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) на засадах голістичного та інтеграційного підходів
ПРН 26	- знання про інноватику в науці загалом та в освіті зокрема - знання про новітні методологічні підходи в освіті, технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти	- уміння інтегрувати новітні та класичні методологічні підходи в галузі освіти під час здійснення освітньої та науково-дослідної діяльності - уміння імплементувати положення новітніх методологічних підходів, а також інноваційні технології, форми організації, методи, прийоми і засоби навчання в закладах вищої та загальної середньої освіти в освітню практику та практику здійснення науково-педагогічних досліджень
ПРН 27	- знання про саморозвиток особистості загалом і саморозвиток в освітній і науково-дослідній діяльності зокрема - знання про можливості і способи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності на константній	- уміння стимулювати саморозвиток особистості в освітній і науково-дослідній діяльності - уміння вдосконалювати професійно-педагогічну майстерність через поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти

	основі через поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти	
ПРН 28	<ul style="list-style-type: none"> - знання про рефлексію особистості, - знання про науково-дослідницьку та професійно-педагогічну рефлексію 	<ul style="list-style-type: none"> - уміння здійснювати системний і систематичний моніторинг результатів власної освітньої діяльності - уміння здійснювати системний і систематичний моніторинг результатів власної науково-дослідницької та професійно-педагогічної діяльності на рефлексійній основі

В *результаті* вивчення дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» здобувач повинен:

знати:

- сутність і зміст понять «організаційна діяльність», «проєктно-дослідницька діяльність», «дослідницький проєкт»;
- методологічні засади організаційної та проєктно-дослідницької діяльності ;
- методику організаційної та проєктно-дослідницької діяльності;
- місце дослідницького проєкту в системі педагогічного проєктування, його характеристику та структуру;
- особливості розроблення дослідницьких проєктів в освіті;
- особливості організації діяльності учасників дослідницького проєкту;

вміти:

- аналізувати освітні ситуації, виявляти та ідентифікувати педагогічні проблеми;
- планувати діяльність і передбачати її наслідки;
- створювати тимчасові творчі, проєктні групи і працювати в команді;
- розробляти критерії оцінювання організаційної та проєктно-дослідницької діяльності;
- розробляти і впроваджувати в практику власні дослідницькі проєкти.

Програма навчальної дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» складається з одного модулю. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин / 2 кредити за ЄКТС.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви блоків (модулів) і тем	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		лекції	практичні
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1			
Теоретичні основи організаційної та проєктно-дослідної діяльності			
Вступ	4	2	2
Тема 1. Сутнісні ознаки організаційної діяльності в освіті	14	2	2
Тема 2. Дослідницький проєкт в системі педагогічного проєктування	14	2	2
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2			
Організаційна та проектно-дослідницька діяльність в освітній практиці: форми, методи, технології			
Тема 3. Форми, методи і технології організаційної діяльності в системі освіти	14	-	4
Тема 4. Об'єкти, структура, етапи і оцінювання дослідницьких проектів	14	-	4
Разом за змістовим модулем 2	28	-	8
Всього годин	60	6	14

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назви тем лекцій	Кількість годин
1.	Вступ: теоретичні основи організаційної та проектно-дослідної діяльності	2
2.	Сутнісні ознаки організаційної діяльності в освіті	2
3.	Дослідницький проект в системі педагогічного проектування	2
	Разом	6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи організаційної та проектно-дослідницької діяльності в освіті

Вступ

Предмет вивчення дисципліни «Організаційна та проектно-дослідницька діяльність в освіті», її міжпредметні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами. Мета та завдання дисципліни, форми організації занять, контроль навчальних досягнень.

Тема 1. Сутнісні ознаки організаційної діяльності в освіті.

Сутність і зміст поняття «організаційна діяльність». Принципи організаційної діяльності в освіті. Характеристика та значення організаційної діяльності в освіті.

Тема 2. Дослідницький проект в системі педагогічного проектування.

Сутність і зміст понять «проектно-дослідницька діяльність», «дослідницький проект». Місце дослідницького проекту в системі педагогічного проектування. Теорія і практика розробки дослідницьких проектів. Стан організації проектно-дослідницької діяльності в освіті.

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назви тем практичних занять	Кількість годин
1.	Вступ: теоретичні основи організаційної та проектно-дослідної діяльності	2
2.	Сутнісні ознаки організаційної діяльності в освіті	2
3.	Дослідницький проект в системі педагогічного проектування	2
4.	Форми, методи і технології організаційної діяльності в системі	4

	освіти	
5.	Об'єкти, структура, етапи і оцінювання дослідницьких проєктів	4
	Разом	14

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи організаційної та проєктно-дослідницької діяльності в освіті

Вступ: теоретичні основи організаційної та проєктно-дослідницької діяльності в освіті

Питання для обговорення:

1. Предмет вивчення дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті».
2. Міжпредметні зв'язки дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» з іншими навчальними дисциплінами.
3. Мета та завдання дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті»
4. Форми організації занять, контроль навчальних досягнень дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті»

Тема 1. Сутнісні ознаки організаційної діяльності в освіті

Питання для обговорення:

1. Сутність і зміст поняття «організаційна діяльність».
2. Принципи організаційної діяльності в освіті.
3. Характеристика та значення організаційної діяльності в освіті

Тема 2. Дослідницький проєкт в системі педагогічного проєктування

Питання для обговорення:

1. Сутність і зміст понять «проєктно-дослідницька діяльність», «дослідницький проєкт».
2. Місце дослідницького проєкту в системі педагогічного проєктування.
3. Теорія і практика розробки дослідницьких проєктів.
4. Стан організації проєктно-дослідницької діяльності в освіті

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освітній практиці: форми, методи, технології

Тема 3. Форми, методи і технології організаційної діяльності в системі освіти

Питання для обговорення:

1. Логічна схема організаційної діяльності.
2. Форми і методи організаційної діяльності.
3. Технологія організації діяльності.
4. Оцінювання ефективності організаційної діяльності

Тема 4. Об'єкти, структура, етапи і оцінювання дослідницьких проєктів

Питання для обговорення:

1. Функції і завдання розроблення дослідницького проєкту.
2. Об'єкти дослідницького проєктування.
3. Структура й етапи дослідницького проєкту.
4. Презентація та оцінювання ефективності дослідницького проєкту.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самостійної роботи з навчальної дисципліни «Організаційна та проектно-дослідницька діяльність в освіті» спрямований на закріплення теоретичних знань і їх поглиблення, на набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, що сприяє формуванню професійного світогляду майбутніх фахівців докторів філософії.

Самостійна робота поділяється на 4 теми (по 10 годин кожна).

Кожна самостійна робота передбачає виконання письмового завдання.

Звітуватись за виконання самостійної роботи бажано під час відповідного практичного заняття.

Матеріали, підготовлені письмово, здаються (надсилаються) викладачу на перевірку.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання
1.	Сутнісні ознаки організаційної діяльності в освіті Створення есе щодо обґрунтування доцільності та необхідності організаційної та проектно-дослідницько-інноваційної діяльності	10
2.	Дослідницький проєкт в системі педагогічного проєктування <i>Опрацювання питань:</i> Здійснити аналіз наукових джерел та бази авторефератів захищених дисертаційних досліджень з питань організаційної та проектно-дослідницько-інноваційної діяльності. Визначити сутність ключових дефініцій: «дослідно-інноваційна діяльність»; «наукова діяльність як проєкту»; «організація наукової діяльності»; «інноваційний продукт» тощо Виокремити результати власного дисертаційного дослідження як інноваційного проєкту та обґрунтувати їх унікальність	10
3.	Форми, методи і технології організаційної діяльності в системі освіти Підготовка до публічної презентації власного проектного дослідження.	10
4.	Об'єкти, структура, етапи і оцінювання дослідницьких проєктів Дібрати й описати необхідне ресурсне забезпечення власного проєкту. Скласти орієнтовне календарне планування власного дослідно-інноваційного проєкту.	10
	Усього	40

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

за типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;

відповідно до логіки пізнання:

- аналітичний;
- індуктивний;
- дедуктивний;

за основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка;

за системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

за джерелами знань:

- словесні - розповідь, пояснення, лекція;
- наочні - демонстрація, ілюстрація.

за рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

Методи під час дистанційного навчання: телекомунікаційні (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, on-line консультації, самостійна робота студентів з використанням освітніх платформ (Zoom, Classroom, Google Meet) та месенджерів (Telegram, Viber).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності засвоєння здобувачами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання здобувачами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових робіт, тестувань.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння здобувачем певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання аспірантами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу аспірантів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового заліку.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 50 балів здобувач може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль (залік).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на заняттях, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних практичних занять) – до 45 балів;

- індивідуальна робота (за вибором – виконання персональних навчально-дослідних завдань, наприклад вивчення матеріалу підручника, підтверджене результатами перевірки відповідних контрольних завдань, або виконання персональних завдань науково-дослідницького характеру, зокрема підготовка рефератів, виступів на науково-практичну конференцію, написання наукової статті або тез виступу, підготовка й участь у конкурсі наукових робіт) – до 5 балів.

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності здобувача на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Здобувач, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є залік. Він здійснюється в усній формі відповідно до вимог Положення «Про семестровий контроль Інституту педагогіки НАПН України».

Схема нарахування балів з дисципліни подано у таблиці.

Таблиця

Поточне оцінювання, тестування					Семестровий залік	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
Вступ	T1	T2	T3	T4		
10	10	10	10	10	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій – рукопис.
2. Методичні рекомендації з підготовки до практичних занять з дисципліни «Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті» – рукопис.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Забродська Л.М., Онопрієнко О.В., Цимбалару А. Д./ Інформаційно-методичне забезпечення проєктно-технологічної діяльності вчителя : наук.-метод. пос. / за заг. ред. А. Д. Цимбалару, О. В. Онопрієнко. Харків : вид. група «Основа», 2007. 208 с.
2. Засекіна, Т.М. (2020). Інтеграція в шкільній природничій освіті: теорія і практика: монографія. За наук. ред. О.М. Топузова. Київ: Педагогічна думка. 400 с.
3. Малихін О. В. Формування індивідуальних стратегій навчання засобами комп'ютерних технологій як психолого-педагогічна проблема. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. 2016. Вип. 133. С. 124–127.
4. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заступник голови), О. М. Топузов (заступник голови), С. О. Сисоєва, О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, І. Ю. Регейло (секретар) за заг. ред. В.Г. Кременя, Київ : Нац. акад. пед. наук України, 2021. 384 с. (До 30-річчя незалежності України). DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua> URL: <https://lib.iitta.gov.ua/726223/1/nac%20dopovid%202021%20color%201%20%281%29.pdf>
5. Попов Р. А. Моделювання процесу розвитку автономності студентів закладів вищої освіти. *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії» – Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*. Вип. 6. Кн. 2. Том III (81). Київ: Гнозис, 2018. С. 461–471.
6. Попов Р. А. Комплексне застосування інноваційних і традиційних технологій навчання в освітній діяльності у вищій школі. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 10. Т. 3. С. 170–174.
7. Попов Р. А. Сучасні технології навчання в освітньому процесі вищої школи / Педагогіка і психологія : напрямки та тенденції розвитку в Україні та світі: Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (19-20 квітня 2019 року, м. Одеса). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2019. Ч. 2. С. 76–81.
8. Самойленко, В.М., Топузов, О.М., Вішнікіна, Л.П., Діброва, І.О. (2013). Дидактика географії: монографія. Київ: Ніка-Центр. 570 с.
9. Топузов О. М. Загальна методика навчання географії : підручник / О. М. Топузов, В. М. Самойленко, Л. П. Вішнікіна ; [ред. Олена Король]. Київ : Картографія, 2012. 512 с.
10. Топузов О. М. Забезпечення якості загальної середньої освіти: на шляху до європейських стандартів. *Укр. пед. журн.* 2015. № 1. С. 16–27.
11. Топузов О. М. Інтелектуальний розвиток учнів у проблемному навчанні. *Рідна мова*. Київ, 1998. № 7–12. С. 6–8.

12. Топузов О. М. Профільне навчання: проблеми формування змісту курсів за вибором та організація навчальної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах. *Проблеми сучасного підручника*. Київ: Педагогічна думка, 2008. Вип. 8. С. 20–27.
13. Топузов О. М. Роль і місце підручника в реалізації компетентнісного підходу до навчання. *Проблеми сучасного підручника* : зб. наук. праць. Київ : Педагогічна думка, 2012. Вип. 12. С. 241–247.
14. Топузов О. М. Становлення проблемного навчання в педагогічній науці. *Рідна школа*. 2015. № 1. С. 57–60.
15. Топузов О. Проблемна ситуація в теорії проблемного навчання. *Шлях освіти*. 2007. № 1. С. 12–16.
16. Топузов О. Теоретико-методичні засади особистісно орієнтованого навчання предметів природничого циклу. *Рідна школа*. 2012. № 1-2. С. 13–16.
17. Топузов О.М. Експеримент у педагогічній науці і практиці: педагогічні інновації в системі загальної середньої освіти. *Директор школи, ліцею, гімназії*. 2014. №1–4. С. 135–140.
18. Топузов О.М., Малихін О.В., Опалюк Т.Л. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя : навч. посібник. Київ : Педагогічна думка, 2018. 292 с.
19. Топузов, О. (2015). Компетентнісні засади сучасного підручникотворення. *Український педагогічний журнал*, (3), 36–47.
20. Топузов, О. М. (2008). *Методичні основи проблемного навчання географії в загальноосвітніх навчальних закладах* : дис... д-ра пед. наук: спец. 13.00.02. Київ. 509 с.
21. Топузов, О. М. (2008). Профільне навчання: проблеми формування змісту курсів за вибором та організація навчальної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах. *Проблеми сучасного підручника*, (8), 20–27.
22. Топузов, О. М. (2014). Дидактична прогностика в контексті теоретикометодичного забезпечення створення сучасного підручника. *Проблеми сучасного підручника*, (14), 12–20.
23. Топузов О. М. *Компетентнісний підхід – основа інновацій у навчанні*. *Справи сімейні*. 2016. № 8. С. 19.
24. Біла книга національної освіти України / за заг. ред. В. Г. Кременя ; НАПН України. Київ : Інформ. Системи, 2010. 340 с. Бібліогр.: с. 315–337. – Із змісту: підрозд. 2.2.3. Удосконалення навчально-методичного забезпечення дидактичного процесу в школі / Топузов О. М., Гудзик І. П., Ляшенко О. І. С. 148–154.
25. **Ред.:** Рибалко, Л. Навчання природничих предметів на засадах еколого-еволюційного підходу в загальноосвітніх навчальних закладах: теорія і практика : монографія / Ліна Рибалко ; [наук. ред. **Топузов Олег Михайлович**] ; НАПН України, Ін-т педагогіки. Полтава : [Мирон І. А.], 2014. 399 с.
26. Назаренко, Т. Г. *Методика навчання географії в профільній школі: теорія і практика*: Монографія. [наук. консультант **Топузов Олег Михайлович**] Київ: Педагогічна думка, 2013. 380 с.

УДК 37.01:658.562:001.89(0.034.2)

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 12 від «31» серпня 2022 р.).

Малихін О. В., Попов Р. А. Організаційна та проєктно-дослідницька діяльність в освіті. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» / О. В. Малихін, Р. А. Попов. [Електронне видання]. – Київ: Педагогічна думка, 2023. – 20 с.

DOI: 10.32405/978-966-644-668-1-2022-22

ISBN 978-966-644-668-1

Рецензенти:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, учений секретар Інституту педагогіки НАПН України.

© Інститут педагогіки НАПН України, 2023 рік

© Педагогічна думка, 2023 рік

© Малихін Олександр Володимирович, 2023 рік

© Попов Роман Анатолійович, 2023 рік